

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ & ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Uluslararası

**Hüseyin Sadettin Arel ve Türk Müziği
Sempozyumu**

13-14 Aralık 2017

PROGRAM

13 ARALIK 2017 ÇARŞAMBA

BÜYÜK SALON

KAYIT : 08.30 - 10.00

AÇILIŞ : 10.00 - 10.45

Saygı Duruşu ve İstiklâl Marşı

Sempozyum Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Fikret Turan

(İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürü)

Prof. Dr. Nilgün Doğrusöz Dişiaçık

(İstanbul Teknik Üniversitesi)

Zeki Eraslan

(Atatürk Kültür Merkezi Başkan Vekili)

Prof. Dr. Mahmut Ak

(İstanbul Üniversitesi Rektörü)

TANIYANLARIN GÖZÜYLE HÜSEYİN SADETTİN AREL
(10.45 - 11.15)

Av. Beyza Koral - Av. Salih Nuri Tüzel

1. Rauf Yektâ Oturumu 11.15 - 12.45

Oturum Başkanı: Prof. A. Bülent Alaner

- 1. Prof. Ruhi Ayangil** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (11.15-11.30)
Hüseyin Sadettin Arel'in Türk Müzikbilimine Katkıları
- 2. Prof. Dr. Gözde Çolakoğlu Sarı** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (11.30-11.45)
Geleneğin Yeniden İcadı ve Türk Müziği'nde Bir Modernist: Hüseyin Sadettin Arel
- 3. Doç. Dr. Seyit Yöre** (İstanbul Üniversitesi) (11.45-12.00)
Hüseyin Sadeddin Arel'in Müziksel Öncülüğü ve Yenilikçiliği
- 4. Arş. Gör. Dilhan Konan** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (12.00-12.15)
"Niçin Türk Musikisine Taraftarım?", Hüseyin Saadeddin Arel

Soru ve Tartışma: 12.15-12.45

ÖĞLE YEMEĞİ: 12.45 - 14.00

2. M. Celâleddin Efendi & Atâullah Efendi Oturumu 14.00 - 15.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nilgün Doğrusöz Dişiaçık

1. **Doç. Dr. Onur Güneş Ayas** (Yıldız Teknik Üniversitesi) (14.00-14.15)
Kültür Mitleri Çerçevesinde Sadettin Arel'in Türk Müzik Tarihi Çalışmaları
2. **Dr. Ayhan Sarı** (İstanbul Devlet Türk Müziği Topluluğu) (14.15-14.30)
Hüseyin Saadettin Arel Kütüphanesi'nde Gizli Kalanlar:
Dr. Zühtü Rıza Tinel'in "Asri Kemeçe" Yazması, Ziya Santur'un
"Ney & Santur Metodları" ve Diğerleri...
3. **Dr. Jacop Olley** (Univesität Münster, Almanya) (14.30-14.45)
Some Notes on the Provenance of the Manuscripts in Hampartsum Notation in
the Sadettin Arel Archive
4. **Arş. Gör. Harun Korkmaz** (İstanbul Üniversitesi) (14.45-15.00)
Hüseyin Sadettin Arel'in Musiki Kütüphanesi ve Nota Koleksiyonu

Soru ve Tartışma: 15.00-15.30

Çay Arası: 15.30 - 16.00

3. Hüseyin Fahreddin Efendi & Suphi Ezgi Oturumu 16.00 - 17.30

Oturum Başkanı : Prof. Dr. M. Hakan Cevher

1. **Prof. Songül Karahasanoğlu** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (16.00-16.15)
Arel, Ezgi, Uzdilek'i Anlamaya Çalışmak
2. **Doç. Dr. Mustafa Kemal Karaosmanoğlu - Cüneyt Güreñç**
(Yıldız Teknik Üniversitesi) (16.15-16.30)
Arel - Ezgi - Uzdilek Ses Sistemi ile Âşık Veysel'in Perde Anlayışı
Arasındaki Örtüşme
3. **Yrd. Doç. Dr. Esra Berkman** (Anadolu Üniversitesi) (16.30-16.45)
Şed Makam Kavramı Üzerine
4. **Öğr. Gör. Serkan Günalçın** (Gazi Üniversitesi) (16.45-17.00)
Türk Makam Müziği'nde Nazari Anlayışlara ve İcraya Yönelik İncelemeler
Çerçevesinde Arel - Ezgi - Uzdilek Sistemine Bakış

Soru ve Tartışma: 17.00-17.30

4. Salih M. Uzdilek & Kemal İlerici Oturumu 14.00 - 15.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gözde Çolakoğlu Sarı

1. **Prof. Dr. Suraya Agayeva** (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi) (14.00-14.15)
“Musiki Mecmuası” Dergisinde Yayınlanan Orta Çağ Musiki Tarihine Dair Makaleler Hakkında
2. **Prof. Dr. Fazlı Arslan** (İstanbul Üniversitesi) (14.15-14.30)
Hüseyin Sadettin Arel ve Milli Musiki Tartışmalarındaki Yeri
3. **Prof. Dr. Rafiq İmrani** (Kafkas Üniversitesi) (14.30-15.00)
Hüseyin Sadettin Arel’in “Türk Musikisi Kimindir” Araştırması Üzerine Eski Türk Müziği Tarihi ve Teorisi

Soru ve Tartışma: 15.00-15.30

Çay Arası: 15.30 - 16.00

5. Abdülkadir Töre & Ekrem Karadeniz Oturumu 16.00 - 17.30

Oturum Başkanı : Prof. Yalçın Tura

1. **Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar** (Gazi Üniversitesi) (16.00-16.15)
Hüseyin Sadettin Arel’in Türk Mûsikîsi Dersleri Adlı Kitabının Nazariyat Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi
2. **Doç. Dr. Cenk Güray** (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) (16.15-16.30)
Hüseyin Sadettin Arel’in Sümer Müziği Tasavvuru Üzerine Bazı Mülâhazalar ve Bu Tasavvurun Arel’in Bestecilik Anlayışı ile Nazariyat Fikri Üzerindeki Etkileri
3. **Doç. Sühan İrden** (Selçuk Üniversitesi) (16.30-17.00)
Hüseyin Sadettin Arel’in Türk Mûsikîsi Nazariyatı Dersleri’ndeki Râst Makâm Kararlı Tariflerine Yaklaşımlarının (Çözümlemelerinin) Anadolu Edvâr Geleneği İcra ve Kuram İlmi Hakikatine Uygulanabilirliği

Soru ve Tartışma: 17.00-17.30

14 ARALIK 2017 PERŞEMBE

BÜYÜK SALON

6. M. Ragıp Gazimihal & Gültekin Oransay Oturumu
09.00 - 10.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gülçin Yahya Kaçar

- 1. Doç. Yalçın Çetinkaya** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (09.00-09.15)
Gelenekle Batılılaşma Arasında Hüseyin Sâdeddin Arel
- 2. Yrd. Doç. Dr. Togay Şenalp** (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi) (09.15-09.30)
Türk ve Batı Müziğini Birlikte Bilmek ve Hüseyin Saadettin Arel
- 3. Dr. Alexander Djumaev** (University of Central Asia, Uzbekistan) (09.30-09.45)
Forming of the Soviet Music Oriental Studies (in 1920s -1930s) and Turkish Musicology
- 4. Dr. Markos Skoulios** (Technological Educational Institute of Epirus, Yunanistan)
Aspects Generating Variety in Eastern Melodic Multimodality (09.45-10.00)

Soru ve Tartışma:10.00-10.30

Çay Arası: 10.30 - 11.00

7. Şekerci Cemil Bey & M. Niyazi Ayomak Oturumu
11.00 - 12.30

Oturum Başkanı : Prof. Dr. Rafiq İmrani

- 1. Prof. Dr. John Morgan O'Connell** (Cardiff University, İngiltere) (11.00-11.15)
Bedî Mensî: Hüseyin Sadettin ve Türk Operası
- 2. Prof. A. Bülent Alaner** (Anadolu Üniversitesi) (11.15-11.30)
“Molla Bey”in Saray Peşrevleri Üzerine
- 3. Doç. Dr. Ozan Baysal** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (11.30-11.45)
H.S. Arel'in Tarih Anlatısında “Eski Yunan Musikisi”
- 4. Arş. Gör. Dr. Nevin Şahin** (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) (11.45-12.00)
Karanlıktaki Miras: Arel'in Mevlevi Ayinlerini İncelemek

Soru ve Tartışma: 12.00-12.30

ÖĞLE YEMEĞİ: 12.30 - 14.00

8. Eugenia Popescu-Judet & Laika Karabey Oturumu 09.00 - 10.30

Oturum Başkanı: Prof. Ruhi Ayangil

1. **Prof. Yalçın Tura** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (09.00-09.15)
Arel'in 3 Makalesinin Düşündürdükleri
2. **Doç. Dr. Okan Murat Öztürk** (Başkent Üniversitesi) (09.15-09.30)
Efsaneden Gerçeğe: Arel'in Türk Müsikiğine Bakışında Ütopyacılık, Garpcılık ve Türkçülüğün Yeri
3. **Yrd. Doç. Dr. Mehtap Demir** (İstanbul Üniversitesi) (09.30-09.45)
Türklük Dergisi ve Türk Ocağı Konuşmaları Ekseninde Arel'in Türkçülük Anlayışı ve Müzik Kurgusu
4. **Yrd. Doç. Dr. Bilen Işıқтаş** (İstanbul Üniversitesi) (09.45-10.00)
Çatışmanın Boyutları: Hüseyin Sadettin Arel'in Zihin Dünyası ve Bir İstifanın Bilinmeyenleri

Soru ve Tartışma: 10.00-10.30

Çay Arası: 10.30 - 11.00

9. Haydar Sanal & Yılmaz Öztuna Oturumu 11.00 - 12.30

Oturum Başkanı : Prof. Dr. Fazlı Arslan

1. **Prof. Dr. Ali Ergur** (Galatasaray Üniversitesi) (11.00-11.15)
Türk Makam Müziği'nin Modernleşme Sürecinin Kuramlaşma Aşaması Olarak Hüseyin Sadettin Arel'in Ses Sistemi
2. **Prof. Dr. Nilgün Doğrusöz Dişiaçık** (İstanbul Teknik Üniversitesi) (11.15-11.30)
Hüseyin Sâdeddin Arel'in Kaleminden Musiki Terimleri
3. **Prof. Dr. Ralf Martin Jäger** (Univesität Münster, Almanya) (11.30-11.45)
Hüseyin Sadettin Arel as Collector, Reflections on the Significance of His Nachlass for Modern Music Research
4. **Prof. Dr. Mahmoud Guettat** (Tunus) (11.45-12.00)
Arab-Turkish Musical Symbiosis

Soru ve Tartışma: 12.00-12.30

ÖĞLE YEMEĞİ: 12.30 - 14.00

BÜYÜK SALON

10. Ş. Şehvar Beşiroğlu Oturumu 14.00 - 15.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ali Ergur

- 1. Prof. Dr. M. Hakan Cevher** (Ege Üniversitesi) (14.00-14.15)
Arel'in İzmir Güncesi
- 2. Doç. Dr. Abdullah Akat** (Karadeniz Teknik Üniversitesi) (14.15-14.30)
Arel'in Açtığı Ufuklar: Ahmet Selim Teymur Örneği
- 3. Öğr. Gör. Bekir Şahin Baloğlu** (Yıldız Teknik Üniversitesi) (14.30-14.45)
Eski Zaman "Durak"larından Zamani Yaşayan "Durak"lara: Durak Evferi Usûlü ve Arel Arşivi'nden Örnekler
- 4. Cemal Ünlü** (İstanbul) (14.45-15.15)
Darıttalim Musiki'nin Gramofon Plaklarına Kaydedilmiş İlginç Repertuarı ve Dört Sadettin Arel Eseri

Soru ve Tartışma: 15.15-15.30

Çay Arası: 15.30 - 16.00

KAPANIŞ OTURUMU 16.00 - 17.30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fikret Turan

Prof. Yalçın Tura
(İstanbul Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Ralf Martin Jäger
(Univesität Münster, Almanya)

Prof. Songül Karahasanoğlu
(İstanbul Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. John Morgan O'Connell
(Cardiff University, İngiltere)

Yrd. Doç. Dr. Mehtap Demir
(İstanbul Üniversitesi)

Prof. Ruhi Ayangil
(İstanbul Teknik Üniversitesi)

**İstanbul Üniversitesi
Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
&
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Atatürk Kültür Merkezi**

**ULUSLARARASI
Hüseyin Sadettin Arel ve Türk Müziği Sempozyumu
13-14 Aralık 2017**

DÜZENLEYEN KURUMLAR

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (İstanbul Üniversitesi)
Atatürk Kültür Merkezi (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu)
Dil Merkezi (İstanbul Üniversitesi)

ONUR KURULU

Prof. Dr. Mahmut AK
Prof. Dr. Nevzad ATLIĞ
Prof. Dr. Derya ÖRS
Prof. Yalçın TURA
Prof. Dr. Alâeddin YAVAŞÇA
Prof. Dr. Owen WRIGHT
Tülin YAKARÇELİK

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Mahmut AK (İstanbul Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Hayati DEVELİ (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı)
Prof. Aygül GÜNALTAY (İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Müdürü)
Prof. Dr. Derya ÖRS (Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı)
Zeki ERASLAN (Atatürk Kültür Merkezi Başkan Vekili)
Şaban ABAK (Atatürk Kültür Merkezi Başkan Yardımcısı)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Fikret TURAN (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Şaban ABAK (AYK Atatürk Kültür Merkezi)
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yalçın YILMAZ (İÜ Dil Merkezi)
Prof. Aygül GÜNALTAY (İÜ Devlet Konservatuarı)
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DIŞIACIK (İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Suraya AGAYEVA (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi)
Prof. Ruhi AYANGİL (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Hayati DEVELİ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DIŞIACIK (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ralf Martin JÄGER (Universität Münster, Almanya)
Prof. Dr. John Morgan O'CONNELL (Cardiff University, İngiltere)
Prof. Songül KARAHASANOĞLU (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Abid Nazar MAHDUM (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Prof. Dr. Vügar SULTANZADE (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)
Prof. Yalçın TURA (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret TURAN (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Prof. Dr. Owen WRIGHT (SOAS, University of London, İngiltere)

Doç. Dr. Mustafa Kemal KARAOSMANOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Seyit YÖRE (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mehtap DEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Gözde SAZAK (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Dr. Alexander DJUMAEV (University of Central Asia, Uzbekistan)
Dr. Markos SKOULIOS (Technological Educational Institute of Epirus, Yunanistan)

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

Yrd. Doç. Dr. Urum Ulaş ÖZDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Arş. Gör. Dr. Müslüm YILMAZ (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Arş. Gör. Filiz FERHATOĞLU (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Arş. Gör. Emre KURBAN (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Arş. Gör. Nihan TAHTAİŞLEYEN (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Arş. Gör. Emine TEMEL (İÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü)
Salih DEMİRTAŞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Ömer ÇAKIR (Atatürk Kültür Merkezi)

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Suraya AGAYEVA (Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi)
Prof. A. Bülent ALANER (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Fazlı ARSLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Ruhi AYANGİL (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Hakan CEVHER (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Gözde ÇOLAKOĞLU SARI (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DİŞİAÇIK (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali ERGUR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Mahmoud GUETTAT (Tunus)
Prof. Dr. Rafiq İMRANİ (Kafkas Üniversitesi, Kars)
Prof. Dr. Ralf Martin JÄGER (Universität Münster, Almanya)
Prof. Songül KARAHASANOĞLU (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. John Morgan O'CONNELL (Cardiff University, İngiltere)
Prof. Yalçın TURA (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdullah AKAT (Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon)
Doç. Dr. Onur Güneş AYAS (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Ozan BAYSAL (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Doç. Yalçın ÇETİNKAYA (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Cenk GÜRAY (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara)
Doç. Sühan İRDEN (Selçuk Üniversitesi, Konya)
Doç. Dr. Mustafa Kemal KARAOSMANOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Okan Murat ÖZTÜRK (Başkent Üniversitesi)
Doç. Dr. Seyit YÖRE (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Esra BERKMAN (Anadolu Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mehtap DEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Bilen İŞIKTAŞ (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Togay ŞENALP (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Dr. Alexander DJUMAEV (University of Central Asia, Uzbekistan)
Dr. Jacop OLLEY (Universität Münster, Almanya)
Dr. Ayhan SARI (İstanbul Devlet Türk Müziği Topluluğu)
Dr. Markos SKOULIOS (Technological Educational Institute of Epirus, Yunanistan)
Av. Beyza KORAL (İstanbul, Türkiye)
Av. Salih Nuri TÜZEL (İstanbul, Türkiye)
Öğr. Gör. Bekir Şahin BALOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Öğr. Gör. Serkan GÜNALÇIN (Gazi Üniversitesi)
Arş. Gör. Dr. Nevin ŞAHİN (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Arş. Gör. Dilhan KONAN (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Arş. Gör. Harun KORKMAZ (İstanbul Üniversitesi)
Cüneyt GÜRENC (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Cemal ÜNLÜ (İstanbul, Türkiye)

